

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE ATELIERKNECHTEN
(The Slab Boys)

toneelspel in twee bedrijven

1880

door

John Byrne

Vertaling : Fabienne Struys

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2014
Nr.2608

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ACHT tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier 'Aanvraag tot opvoering'. Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen. Het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) aan Toneelfonds J. Janssens worden bezorgd of digitaal worden ingediend via www.toneelfonds.be -> opvoering.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt men dan van Toneelfonds J. Janssens de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

Iedereen die een 'Aanvraag tot opvoering' indient wordt verondersteld de 'algemene voorwaarden aanvraag opvoering' (zoals ze vermeld staan op onze website) te kennen en te aanvaarden.

(Indien u geen toegang tot internet hebt, gelieve ons dit te melden. Dan sturen wij u graag per post een exemplaar van deze algemene voorwaarden.)

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING!

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE ATELIERKNECHTEN* op te voeren moet de naam van auteur *JOHN BYRNE* ; vert. *Fabienne Struys* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1999/0220/037
ISBN 978-90-385-05961

© 1999 Toneelfonds J. Janssens/John Byrne
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van

druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(2 dames - 6 heren)

Fluppe Degrote : 19 - Werkt in het atelier. Kunstenaar en natuurtalent. (maar nog niet beroemd) Komt uit de arbeidsklasse van de Opex.

George "Snakken" Simons : 19 - Werkt in het atelier. Zelfde milieu als Fluppe.

Hector Janssens : 19 - Werkt in het atelier. Erg klein voor zijn leeftijd.

Jef Bauwens : Vooraan in de twintig. Ontwerper. Heeft veel puisten en draagt altijd met de hand gemaakte houthakkersvesten.

Lucia Vandevelde : Schetser. De droom van elke jongen die in het atelier werkt.

Alain Durie : De nieuwe.

Willy Desmet : De meesterknecht. Komt vaak klagen in het atelier. In de vijftig.

Martha : Werkt in de kantine. Middelbare leeftijd. Heeft last van haar voeten.

DECOR

Het atelier... een kleine kamer onder de verfplekken naast de ontwerpstudio van het bedrijf AF Stobo & Cie, Tapijtfabrikanten. Hier wordt het kleurpoeder, dat de ontwerpers gebruiken om papierpatronen te maken, gemengd en bereid. De kleuren worden in grote kartonnen tonnen bewaard. De atelierknechten (leerling-ontwerpers) leggen de kleuren dan op marmeren werkbanken, voegen er water en Arabische gom aan toe en vermengen dit met grote tempermessen totdat het klaar is om in schotels gegoten te worden. Een raam, van waaruit men het verre gezoem van de weefgetouwen kan horen, geeft uitzicht op de fabrieksgebouwen. Onder het raam is er een gootsteen. Ernaast staat er een stapel aardewerk schoteltjes die moeten worden afgewassen. (sommige zijn erg vuil). In een hoek van de kamer is er een bezemkast. Rollen ontwerppapier, tapijtstaaltjes, verfvodden enz. liggen overal verspreid over de planken en de vloer. Een grote poster van James Dean (naamloos) hangt aan de muur.

Het stuk speelt zich af op een vrijdagmorgen en middag in de winter van 1957.

E E R S T E B E D R I J F

(Het atelier. George Simons komt binnen in een stofjas, een broek met heel smalle pijpen, een Tony Curtis-kapsel, schoenen met crêpe zolen... Hij gaat naar zijn werktafel en begint te werken. Hector Janssens komt binnen. Hij draagt ook een stofjas. Hij is kleiner en spichtiger dan George. Hij draagt een bril en heeft een draagbare radio bij zich.)

SNAKKEN : Héé... waar heb je die radio gehaald Hector? Ik heb je daar vanmorgen niet mee gezien.

HECTOR : Ik had hem weggestoken in het schijthuis. 'k Wilde niet dat 'je-weet-wel-wie' hem zag.

SNAKKEN : Marcheert hij? Wacht, ik ga een keer proberen. *(neemt de radio)* Waar ligt Luxemburg?

HECTOR : Pas toch op, Snakken... je gaat hem nog aan de hals brengen. Je kan er Luxemburg niet op krijgen... het is er veel te klaar voor.

SNAKKEN : Ah... 'k wist niet dat je daarvoor een donkere radio moest hebben. Misschien gaat het wel als we de antenne een beetje uittrekken. *(Hij trekt zo aan de antenne dat hij loskomt.)*

HECTOR : Stomkop! Wat heb je nu weer gedaan?

SNAKKEN : Oh, maar dat is gemakkelijk te arrangeren.

HECTOR : Geef dat hier. *(Draait aan de knop. Men hoort Dean Martin zingen.)*

SNAKKEN : Zeg, had je geen modernere radio kunnen meebrengen. Die hier is ouderwets.

HECTOR : Ik vind hem goed.

SNAKKEN : Dat komt omdat jij zo stom bent, Hector. *(Fluppe komt binnen. Gewoon gekleed. Hij heeft een grote tekenmap onder zijn arm en plaatst die achter de deur.)* Dag Fluppe. Jij bent vroeg vandaag! *(Kijkt op een uurwerk dat op zijn pols is getekend)* 't Is nog maar tien-en-half.

FLUPPE : Heeft er iemand naar mij gevraagd?

SNAKKEN : Willy Desmet is hier een goeie tien minuten geleden gekomen voor dat

citroengeel dat je hem had beloofd, maar ik heb hem gezegd dat je de diarree had en er een diepe teloor mee zou vullen om hem te laten zien.

FLUPPE : (*doet zijn stoffas aan*) Van wie is die juke-box?

HECTOR : Van mien.

WILLY : (*Komt binnen*) Ah... Degrote daar ben je. Waar heb je deze morgen gezeten? Simons zei dat je je niet goed voelde.

FLUPPE : Euh... ja...

WILLY : Allez, wat scheelde er?

FLUPPE : Euh, ik had... euh... de diaritis.

WILLY : De wat?

FLUPPE : De di-a-ri-tis... de schijterij... 't was zeer erg.

WILLY : Waarom ben je dan niet eerder naar mij gekomen? 'k Had ik ervoor kunnen zorgen dat de nurse er eens naar keek.

FLUPPE : Nee... daar is niks aan te zien, Mr. Smijters.

WILLY : In het vervolg moet elke ziekte eerst en vooral bij mij gemeld worden. Hoe moet ik jullie in godsnaam in de gaten houden als ik niet eens weet waar jullie zitten.

FLUPPE : Ik was naar Jules.

WILLY : Daar doe je ook niet veel...

FLUPPE : Dat zou ik zo direct nog niet zeggen, Mr. Smetten.

WILLY : Ik weet het niet hoor, jongens... als jullie bij mij in de broesse gezeten hadden... De afloop? We hebben met de afloop tegen de Italianen gevochten!

SNAKKEN : Dat had ik willen zien... 't was met seulen zeker?

WILLY : Hou jij maar je franke muile, Simons. Jij zou er echt deugd van hebben om eens een paar jaar bij het leger te zitten... Ze zouden al vlug jullie dwaze hennegatten afknippen. En hoe zit het met die muziekdoos?

SNAKKEN : Welke muziekdoos?

WILLY : Hoe kun je nu in godsnaam werken met die tjingel-tjangel?

SNAKKEN : Pardon?

WILLY : De eigenaar daarvan kan het terugvragen aan meneer Kellermans. (*De jongens protesteren*) Ik kom binnen vijf minuten terug en als jullie luiards nog altijd aan het prutsen zijn, mag je eens naar de bureau gaan... zijt daar maar zeker van.

Vooruit, aan 't werk... (af)

FLUPPE : Die heeft juist gelijk babbelwater gedronken vandaag!

WILLY : (steekt zijn hoofd binnen) Vijf minuten! (af)

HECTOR : Mijn radio, godverdomme! Dat was het kadootje voor mijn ma haar kerstdag.

FLUPPE : (geaffecteerd) Asjemenou! Heb je dat gehoord? Een cadeau de Noël voor de mama van die grote mond. En mijn kop eraf als den ouwen hem zelf niet pakt!

SNAKKEN : Verdomme, nu moeten we er helemaal niet meer op rekenen.

FLUPPE : Kop op, hottentot. We gaan er wel wat op vinden. Hoe zit het, maat, weet jij niks goeds?

SNAKKEN : Misschien een paar manchetknopen?

FLUPPE : Ik verwed er mijn kop op dat dat zwijn van een Maertens er voor iets tussen zit... (Jef en Alain komen binnen.) Joehoe!

SNAKKEN : Beuh!

JEF : Dag mannen! Ik leid de nieuwe jongen rond op de ontwerpafdeling. Da's hier de laatste zaal.

FLUPPE : Doe maar. Wanneer ga je weer weg, Jeftje?

JEF : Alain Durie... George Simons, bij het riftsje-raftsje gekend als "Snakken".

SNAKKEN : Kalm hé, Jef. Hey Arthur.

JEF : En dat is Fluppe.

FLUPPE : Albert!

JEF : En voor 't laatste, maar zeker niet voor 't beste... Hector.

HECTOR : Janssens... Hey!

JEF : Dit is het atelier, Alain. Hier worden de kleuren gemengd en in schotels gegoten voor de ontwerpers. Je hebt de modellen daarstraks gezien. Wat de jongens in feite doen, is kleine hoeveelheden droge kleurstof uit die tonnen halen: Perzisch rood, roze...

FLUPPE : ... galgroen...

SNAKKEN : Puistengeel...

JEF : Dan leggen ze die op één van die marmeren werkbanken en doen er een beetje Arabische gom bij om te beletten dat de kleurstof van het papier zou schilferen... Zeg, is er daar een beetje Arabische gom? Dan moet je dat alleen maar mengen.

(Doet het voor) Da's nogal wat anders dan in de studio, hé!

SNAKKEN : Scheur ze maar, Jefje.

FLUPPE : Ja, ettermuil, want die steenpuisten van jou zijn zeer besmettelijk.

JEF : Degrote, ik waarschuw je...

FLUPPE : Blijf waar je bent! Hector, smijt de Dettol eens!

JEF : Jaloersheid is nergens goed voor Degrote... en dat alleen maar omdat ik op een bureau zit.

SNAKKEN : Jef, jij wil verdomme niks liever dan aan een operatietafel werken. Beuh... belet die smoel...

FLUPPE : Er bestaat zoiets als plastische chirurgie, hoor ... vraag het maar eens bij de Ziekenbond.

SNAKKEN : Of een puistectomie...

FLUPPE : Het zou niet zo lang duren... zo'n maand of zes.

SNAKKEN : ... met een chirurgenteam...

FLUPPE : ... met nijptangen...

JEF : (*tegen Alain*) Ik moet even in de fabriek binnenwippen en een paar probeersels bekijken... 'k ben direct terug. (*tegen Snakken en Fluppe*) De baas zou graag hebben dat jullie Alain tonen wat er hier zo allemaal gebeurt... van werk. (*tegen Alain*) Trek het je niet aan, je bent niet gedoemd om hier heel de dag te zitten... Ik zal wel even met Bob De Wilde praten, hij is de kleuradviseur... hij zou je het vervingsproces kunnen uitleggen. (*Snakken valt in Flupes armen.*) Tot sebiet.
(af)

FLUPPE : Hector, pak eens een borstel en rode verf.

HECTOR : Waarom?

SNAKKEN : Om een kruis op de deur te schilderen natuurlijk, stomme kloot. Om de dorpelingen te waarschuwen...

HECTOR : Welke dorpelingen?

FLUPPE : Wat was jouw naam ook weer, vriend?

ALAIN : Alain... Alain Durie.

FLUPPE : Bon, August... ik ga je enkele mysteries van het atelier tonen. Meneer Simons?

SNAKKEN : Ja meneer Grootje?

FLUPPE : Ik zal deze jongeman hier enkele verwarrende zaken van ons werk tonen. Als u en die jongen zo goed zouden willen zijn aan die kant te gaan staan...

SNAKKEN : Tuurlijk. Hector...

FLUPPE : Merci beaucoup. Wel Armand, dat hier noemen we een watersteen... wa-ter-steen. Ik verwacht niet dat je die termen allemaal direct kent, maar je zal het wel vlug verstaan. En dit... (*grijpt Hector vast*) ... is wat we een "Atelierknecht" noemen.

SNAKKEN : Voilà, dat is het... een Atelierknecht.

FLUPPE : Let op de aandachtige blik... de vastberaden kin...

SNAKKEN : ... gekweekt onder een komkommerbroeibak...

FLUPPE : Let ook op zijn gat dat uit zijn broek hangt... en dit, omdat een atelierknecht, die toch een ras apart is...

SNAKKEN : ... gedresseerd gelijk een hondje...

FLUPPE : ... verondersteld wordt acht uur hard te zwoegen, en dat voor een paar schamele franks in de veertien dagen...

SNAKKEN : ... en al het kleurpoeder dat je kan vreten...

FLUPPE : Vandaar de vastberaden kin. Dank u wel, M. Simons.

SNAKKEN : Graag gedaan.

FLUPPE : Wel, Arthur, zou je niet graag bij deze vrolijke bende zitten? Dan mag je proberen die vlammende kleuren te mengen voor onze lieve ontwerpers... zodat zij op hun beurt dan aan de lopende band die zonnige tapijtjes kunnen produceren die je in onze meest sjieke winkels ziet.

HECTOR : Ja, je weet niet wat je mist...

SNAKKEN : En jij ook niet, gelukzak!

ALAIN : Ik zou het niet erg vinden om hier te werken, maar ze hebben me bij Bob De Wilde geplaatst.

FLUPPE : Hoeveel verdien je?

ALAIN : Euh... 500 fr. in de week...

SNAKKEN : 500 in de week!

ALAIN : Ja, ongeveer zo iets...

SNAKKEN : Da's meer dan wat wij drie samen krijgen!

FLUPPE : Is Waldorf jouw nonkel misschien?

HECTOR : De oude Kellermans... de baas.

ALAIN : Hoe bedoel je? Natuurlijk niet!

SNAKKEN : Hij moet wel familie van je zijn om je te laten beginnen aan 500 fr.

ALAIN : Zoveel is dat nu toch niet, vind ik. Mijn jongere broer verdient ook zoveel en hij is pas zeventien.

FLUPPE : Die is hersenchirurg zeker? 500 fr., nondedju!

SNAKKEN : Hoeveel verdiende je op je vorige werk?

ALAIN : Dit is de eerste keer dat ik werk. Ik zit op de univ... De Universiteit. Ik ben nog maar pas van school af.

FLUPPE : Watte? Hoe oud ben je?

ALAIN : Negentien.

FLUPPE : Heb je dikwijls moeten blijven zitten?

ALAIN : Nee, ik heb het hoger gedaan...

SNAKKEN : Naar welke school ben je geweest?

ALAIN : Het Atheneum.

SNAKKEN : Och God, nog zo één!

ALAIN : Ah, ben je daar ook naartoe geweest?

FLUPPE : Neen, Alfred... wat Snakken wil zeggen is dat jij ook één van "hen" bent... een vrijzinnige, een geus. Ofwel is je ouwe er één. Het krioelt hier van de geuzen.

HECTOR : Luister maar niet naar hen. Ze zijn altijd aan het zagen over geuzen. Louis Peeters is een geus... Bob De Wilde is een geus... Willy Desmet is een geus, verdomme...

SNAKKEN : Hij drinkt graag geuzen!

HECTOR : Als iedereen hier vrijzinnigen zijn, hoe komt het dan dat jij en Fluppe hier werken?... Leg dat eens uit...

SNAKKEN : Ik heb gelogen over mijn leeftijd en Fluppe daar heeft aan Tjeppen Keldergat gezworen dat hij zijn doopbriefje zou scheuren om toch maar bij de bende te horen. Maar God... toen Mr. Keldertrap me binnen in zijn bureau riep, mijn hand raar maar stevig vastpakte... en mij zo'n goeie 75 fr. de week aanbood... ging ik recht naar huis en verbrandde het kleed van mijn geestelijke orde...

FLUPPE : En denk niet dat dat niet moeilijk was... ik was erbij toen hij het deed. Zodra Pastoor Mertens hoorde dat wij hier werkten...!

SNAKKEN : Fluppes tante Madeleine werd afgeranseld door de kinderen van de Heilige Maagd...

FLUPPE : Ze hebben haar eens een lesje geleerd...

SNAKKEN : Ze moest naar Lourdes gaan...

FLUPPE : Maar niemand van de familie mocht binnen in de heilige grot...

SNAKKEN : En daar waren ze echt niet goed van! Elke hoogdag zaten ze daar buiten... op hun knieën...

FLUPPE : Op zoek of er geld lag.

SNAKKEN : ... en soms prevelden ze vlug een gebed met hun paternosters...

FLUPPE : Hé... da's een gedacht! Ben je klaar? (*samen*) In de naam van de Vader... en de Zoon...

HECTOR : Hou toch op. Je moet niet op die twee zwatelaars letten, Alain.

ALAIN : Maar ik ben geen vrijzinnige... echt waar... ik weet niet waarover jullie het hebben...

FLUPPE : Ah nee? Zeg dan eens... toen je deze morgen in Kellermans' bureau werd ontvangen hebben jullie elkaar een hand gegeven.

SNAKKEN : En dacht je dan niet dat je in de greep was van de man die een lichte hartattaque kreeg?

ALAIN : Wel nee, ik...

FLUPPE : Gaf hij je een klopje op je kontje toen je buiten ging?

SNAKKEN : En zei hij dat je met Bob De Wilde zou samen werken?

FLUPPE : Voor 500 fr. de week?

ALAIN : Ja, maar...

SNAKKEN : Ik zei toch dat hij een geus is!

FLUPPE : Heel zeker! De eerste dag kregen sukkelaars zoals wij een aalmoes en moesten we ons gaan aanmelden in het atelier...

SNAKKEN : We kregen nog niet eens een klopje op ons gat.

FLUPPE : Bekijk die jongen daar eens... (*pakt Hector vast*) ... Hij zou een pater-Scheutist worden... en belet hem nu eens!

HECTOR : Hou toch op! Ik ben bij de pasters naar school geweest. Ik ben verdomme geen geus...

FLUPPE : Hectortje, het heeft geen zin dat te ontkennen... hoe zou jij anders in het atelier kunnen zijn? Toon je knieën eens aan die jongen. (*tegen Alain*) Ze zijn helemaal ingedeukt omdat hij de hele tijd bidt voor het tapijt van St. Antoontje... om een bureau te krijgen.

HECTOR : Let maar niet op die smeerlappen, Alain... altijd zagen ze over hoe je uit het atelier op een bureau kunt geraken. Goeie verwachtingen! Jef Bauwens zat hier vier jaar voor hij zelfs nog maar eens naar een bureau mocht kijken!

SNAKKEN : Maar toen Je hier was, waren er ook veel meer ontwerpers. En kijk nu... Pierre zit in Australië, Marcel Ardaen in Bokrijk... en Fernand Willaert heeft TBC. Nu zijn er honderden bureaus... Ik vraag Willy Desmet of ik er één krijg...

FLUPPE : Vraag of je er geen twee krijgt...

HECTOR : Of drie zelfs!

SNAKKEN : Hector, trek jij je maar terug... je blijft hier zitten in 't atelier tot Mamzel Wimpy van de kantine haar soufflés kan doen zweven.

HECTOR : Ik wilde alleen maar...

SNAKKEN : Ik zie het al voor me... nergens is er werk voor jou... en zo moet je dan Indische inkt fretten met de landlopers...

FLUPPE : Je gaat rond van deur tot deur om wasspelden te verkopen... en kindertjes bezig te houden voor hun lieve centjes...

SNAKKEN : Dus denk maar niet te rap dat je een bureau zult krijgen, maat... je mag al content zijn dat je werk hebt.

FLUPPE : (*met een krant*) Snakken, geef eens een potlood.

SNAKKEN : Wat zou ik met een potlood doen?

FLUPPE : Is dat daar een pen, Albert? (*pikt het uit Alains zak*)

ALAIN : Hey...

FLUPPE : Amai... een Parker 51! Wat doet zo'n onbenullig ventje gelijk jij met zo'n pen?

ALAIN : Pas op voor de...

FLUPPE : Aargh, de punt is er af gevallen.

ALAIN : Godverdomme! Da's een pen van mijn vader!

FLUPPE : Dat was maar voor te lachen. En let een beetje op je taalgebruik, jongeman... een beetje meer decorum alstublieft.

SNAKKEN : Goed, Fluppe, goed... Spel die lomperik maar eens de les. Je denkt toch niet dat je in het atelier zomaar zulke klaps kunt uitslaan. En voor jullie soort hebben wij twee wereldoorlogen gevochten. Die jongen daar heeft een paar benen verloren aan het front, zodat de wereld beter en aangener zou zijn.

FLUPPE : Waar een mens rechtop kan lopen...

SNAKKEN : ...met of zonder benen.

ALAIN : Krijg ik mijn pen terug?

FLUPPE : Oh, ik ben niet bij de prijswinnaars deze week. Hé zeg, weet je wat de eerste prijs is deze week?

SNAKKEN : Neen, wadde?

FLUPPE : "Eerste Prijs... een kilo tongen".

SNAKKEN : Tongen? Van mensen die nog leven of die al dood zijn?

FLUPPE : Waar ben je nu weer over bezig? "Een kilo tongen vers uit zee en pas binnengebracht door de vissers"... er wordt niet gesproken over mensen die nog leven of die al dood zijn.

ALAIN : Mijn pen!

FLUPPE : Ah luister... bij drieëntwintig horizontaal, staat er "een anagram". Wat is dat, een anagram?

SNAKKEN : Wel, da's zo'n soort telegram, maar 't is niet zo ver. Allez, Fluppe, geef die jongen zijn pen terug. Je zal toch nooit iets winnen...

FLUPPE : Maar de vorige keer zat ik er toch niet ver van... Drie van de achtenveertig. Ik zal die kilo tongen wel winnen.

SNAKKEN : En wat zal je er dan mee doen als je ze wint?

FLUPPE : Dan kruis ik ze met fretten en laat ze jagen op Martha en haar koffiekarretje... Ik verrek van de honger. Weet iemand hoe laat het is? (*steekt zijn hand uit en trekt aan Alains manchet. Alain neemt zijn pen terug.*) Je zal nog iets verrekken als je dat ding blijft rondzeulen. (*wijst op Alains polshorloge*)

SNAKKEN : Ga je niet naar de kantine vandaag, Fluppe?

FLUPPE : Ik kan niet... 'k heb geen kluiten meer.

HECTOR : *(tegen Alain)* Zegt de kantine jou iets? Soms is het er redelijk goed...

ALAIN : Dat hangt ervan af wat het menu is...

SNAKKEN : Niks... ze hebben geen menu, jong... alles staat geschreven op een groot bord.

FLUPPE : D'er is brood in de pan à la Hawaiënne...

SNAKKEN : Stoofvlees...

FLUPPE : Of als je grote honger hebt, struisvogel aan het spit.

ALAIN : Ik zou dat wel eens kunnen proberen. *(Alain kijkt de andere kant op.)*

SNAKKEN : Een gezonde eetlust heeft hij wel.

FLUPPE : Aha... *(ziet waar Alain naar kijkt)*... ik dacht wel dat dat je zou interesseren, Albert. *(Gaat naar de plank en neemt de pot.)* Deze pot bevat het stoffelijk overschot van een zekere Richard Van Acker, de oudste atelierknecht uit de lange geschiedenis van dit vermaard bedrijf. Richard was op zijn 84ste toen hij hoorde dat hij op een bureau mocht werken... Bijna 60 jaar lang was hij heer en meester in het atelier geweest.

SNAKKEN : Zijn verschrompeld scrotum ligt daar op de chauffage te drogen.

FLUPPE : Zoals ik al zei, Armand, ze hebben dat arm oud ventje toch achter een bureau gezet... en een ontwerper van hem gemaakt. Maar natuurlijk kon die ouwe de shock niet aan... toen de kuisvrouwen de maandagmorgen hier toekwamen hebben ze die veteraan-atelierknecht gevonden... hij lag over zijn nieuw verworven en alom geprezen bureau... zo dood gelijk een luis... met zijn ouwe grauwe kop in zo'n pot... waarin er pas gemengde indigo zat... en je weet wat ze daarvan zeggen, hé Arthur...

ALAIN : Nee... wat dan?

ALLEN : Er is een tijd van komen en een tijd van indigaan!

JEF : *(komt binnen)* Het spijt me dat het zo lang duurde Alain... maar er waren een paar probleempjes met de jutebedekking. Hoe zit het? Brengen ze je hier zo'n beetje op de hoogte?

ALAIN : Oh ja...

JEF : Bon... Bon... wel, kom een keer kijken hoe we tapijten kammen.

ALAIN : Tuurlijk.

FLUPPE : Zorg maar dat je daar niet verloren loopt, maat, want als je daar niet rap binnen en buiten bent, verslinden de mossels je levend...

SNAKKEN : Zoals piranha's.

FLUPPE : Maar je moet niet bang zijn als je bij Jeftje bent. Van zodra de mokkes zijn smoel zien, duiken ze onder het weefgetouw...

SNAKKEN : Ja... ze zeggen dat iemand hem met een zak suikerbolletjes rond de oren heeft geslaan.

JEF : Doe maar voort, Simons... *(doet teken naar Alain)* doe maar voort. Alain... *(tegen Snakken)* Denk maar niet dat ik woorden zal verspillen aan jullie soort. *(af)*

SNAKKEN : En denk maar niet dat we zullen spillebenen met jouw soort, kapotte muil!

(pauze)

FLUPPE : Hey Snakken...

SNAKKEN : Watte?

FLUPPE : Is zot worden besmettelijk?

SNAKKEN : Eh? Zoals gonoré en Jefs puisten, bedoel je?

FLUPPE : Nee, ik ben niet aan het zwanzen... zou het besmettelijk zijn?

SNAKKEN : Hoe... wie ken jij die zot is buiten iedereen in... is het je ma weer?

FLUPPE : Ja... ze hebben haar gisteravond weggebracht.

SNAKKEN : Miljaar...

FLUPPE : Maar zo slecht was ze niet... toch niet in haar geval. Het enige wat ze had gedaan was in de straat rondlopen met haar haar in brand en door het raam van de SEO naar binnen duiken...

SNAKKEN : Da's toch niet de eerste keer dat zoiets bij jullie gebeurt?

FLUPPE : Nee... maar dat komt van het zuipen.

SNAKKEN : Hoe lang zullen ze haar houden?

FLUPPE : Zes weken zoals gewoonlijk, denk ik. De eerste week is ze vastgebonden op een rubberen matras en de andere vijf weken ligt ze vast aan een generator.

SNAKKEN : Dat is verschrikkelijk.

FLUPPE : Dan kunnen we haar gaan opzoeken. De vorige keer herkende ze ons zelfs niet.

Ze lag daar maar te kijken naar mijn vader en zei: "Vergeef me, Eerwaarde, want ik heb gezondigd", en hij kent er natuurlijk niks van... hij denkt waarschijnlijk dat het iets is zoals difterie. "De dokters doen hun best hoor, Annie... je mag gauw naar huis. Je neemt toch wel alle medicijnen die ze geven?" Medicijnen?!... Veertig geplette tabletjes die ze 's morgens tussen haar boterhammen leggen, voordat ze in ganzenpas naar de "ontspanningslessen" moeten gaan. Dan moeten ze weer naar celblok elf om een hele zak van die capsules te slikken zodat ze suf genoeg zijn om een gesprekje te houden met de psychiater die zijn ronde doet.

SNAKKEN : Wat een vakantie!

FLUPPE : Heb ik je al verteld over het tehuis voor herstellenden waar mijn ma en ik eens naartoe geweest zijn? 't Was in de Kempen...

SNAKKEN : Ik denk het niet...

FLUPPE : Ik was toen ongeveer elf jaar. Ze hebben me van school gehaald zodat ik met haar zou kunnen meegaan... met de trein. Een echte droomvakantie! 't Zat er stampvol met invaliden... die nog even mochten de zuivere lucht opsorpen voor ze weer in de draaimolen van het dagelijks leven werden geworpen... Gepensioneerden op hoge leeftijd, die alleen nog maar sentimenteel kunnen doen... Vrijgezellen van in de veertig met gekrompen broeken en een gekrompen verstand... Vrouwen op middelbare leeftijd die sokjes dragen en rondlopen op zoek naar een brievenbus om hun ansichtkaartjes in te steken. Dat was godverdomme echte miserie die je zag. Donkerbruine slusen waarin je jezelf kon zien... en spiegels in de badkamer waarin dat niet kon. De lichten moesten om 6u30 uit... geen radio, geen stripverhalen, helemaal niks... Iedereen, zelfs de zieken die in bed lagen, moest kerkliedjes zingen... en de handdoeken trokken zo het vel van je gat als je een bad nam... En 's zondags was er een speciaal menu: niertjes...

SNAKKEN : Yeuch!

FLUPPE : het enige hoogtepunt was een snelle poeze van negentien of twintig. Daar zaten we dan allemaal in onze ligstoelen op de veranda... met de gordijnen dicht... we waren aan het wachten tot de hoofdverpleegster over haar onderlip zou struikelen... toen dat poppetje opeens in het deurgat stond, ze doet een paar